

Chambre des Représentants

SESSION 1959-1960.

2 NOVEMBRE 1960.

PROJET DE LOI

portant approbation de la convention sur la loi applicable aux ventes à caractère international d'objets mobiliers corporels, signés à La Haye, le 15 juin 1955.

EXPOSE DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

Afin de faciliter le commerce international, dans l'intérêt de tous les peuples, la plupart des gouvernements d'Europe occidentale cherchent depuis de longues années à établir des principes communs en matière de vente internationale.

L'Institut international pour l'unification du droit privé (Institut de Rome) a, dès 1930, commencé l'élaboration d'un avant-projet de loi uniforme sur la matière.

Vers la même époque, la Conférence de La Haye de droit international privé a entamé l'étude d'un avant-projet de Convention internationale établissant des dispositions communes constituant les règles de droit international privé applicables à la matière par les Etats adhérents, entre eux et vis-à-vis des ressortissants d'Etats tiers non parties à la Convention.

* * *

Les travaux de la Conférence de La Haye ont abouti à la Convention, signée à La Haye le 15 juin 1955, que nous avons l'honneur de soumettre à votre approbation.

Cette Convention a pour but de déterminer la loi interne applicable aux ventes internationales d'objets mobiliers corporels.

Deux matières connexes, à savoir celle de la loi applicable au transfert de la propriété et celle de la compétence du Tribunal, ont été traitées séparément et font l'objet de deux autres projets de Convention.

* * *

Les dispositions de la Convention peuvent s'analyser comme suit :

Article 1er. — Les auteurs de la Convention ont décidé de ne pas aborder la question des qualifications. Les

Kamer der Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1959-1960.

2 NOVEMBER 1960.

WETSONTWERP

houdende goedkeuring van het verdrag nopens de op de internationale koop van roerende lichamelijke zaken toepasselijke wet, ondertekend op 15 juni 1955, te 's-Gravenhage.

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Ter bevordering, in het belang van alle volkeren, van het internationaal handelsverkeer, trachten de meeste regeringen van West-Europa sedert lange jaren inzake internationale koop gemeenschappelijke beginselen vast te leggen.

Het Internationaal Instituut voor Eenmaking van het Privaatrecht (Instituut van Rome) maakte reeds in 1930 een aanvang met het uitwerken in dit verband van een voorontwerp van eenvormige wet.

Omstreeks ditzelfde tijdperk nam de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht de studie ter hand van een voorontwerp van internationaal verdrag tot vaststelling van de gemeenschappelijke bepalingen die regel zouden zijn inzake toepassing van het internationaal privaatrecht door de toetredende staten onderling en ten opzichte van onderhorigen van derde Staten die bij het verdrag geen partij zijn.

* * *

De werkzaamheden van de Haagse Conferentie hebben geleid tot het verdrag, ondertekend te 's Gravenhage op 15 juni 1955, dat wij de eer hebben U ter goedkeuring voor te leggen.

Doel van dit verdrag is de vaststelling van de interne wet die van toepassing is op de internationale koop van roerende lichamelijke zaken.

Twee aanverwante onderwerpen, het ene betreffende de wet die van toepassing is op de eigendomsoverdracht en het andere betreffende het bevoegd gerecht, werden afzonderlijk behandeld in twee andere ontwerpen van verdrag.

* * *

De bepalingen van het verdrag kunnen als volgt worden ontleed :

Artikel 1. — De auteurs van het verdrag hebben besloten zich niet op het terrein van de begripsomschrijving te bege-

termes utilisés dans le texte de la Convention doivent s'entendre dans leur sens courant, tous pouvoirs étant laissés aux juridictions nationales compétentes de décider si tel contrat doit être considéré comme une vente ou non.

La notion de « vente internationale » n'a pas été définie davantage, et reste soumise à l'appréciation du juge saisi.

La Convention ne s'applique pas seulement en cas de conflits de lois, mais à tout contrat qui présente un caractère international même s'il ne suscite pas de tels conflits : la vente interne en filière de marchandises importées, par exemple.

Elle s'appliquera aux ventes commerciales comme aux ventes non commerciales, aux ventes effectuées par un Etat ou une personne publique, comme aux ventes opérées par des particuliers ou des groupements privés, aux ventes maritimes aussi bien qu'aux ventes terrestres.

Mais elle ne vise que la vente d'objets mobiliers corporels sans que ces termes soient toutefois définis.

Sont donc exclues : les ventes d'immeubles, de créances, de titres, de fonds de commerce, de brevets d'invention, de marques de fabrique, de droits d'auteurs.

Toutefois les ventes de certains meubles corporels sont expressément exclues du champ de la convention : les ventes de navires et de bateaux ou d'aéronefs enregistrés. Cette disposition se justifie parce que dans la plupart des pays, l'Etat intervient dans le statut de la flotte maritime, fluviale et aérienne, par de nombreuses mesures administratives qui ne s'accommodent guère de l'application des règles générales de la vente commerciale. Bien entendu, tant que le bateau ou l'avion n'a pas encore été employé à la navigation, et par suite n'a pas été immatriculé ni enregistré, il constitue une marchandise ordinaire et est soumis à la convention.

Les ventes par autorité de justice ou sur saisie. Ces ventes, par cela seul qu'elles supposent l'intervention des autorités publiques, doivent obéir à des règles spéciales.

En revanche, la convention s'applique aux ventes sur documents, notamment sur connaissance, bien que, dans certains pays l'on considère qu'il s'agit là d'une vente de meuble incorporel; les ventes de cargaisons se font presque toujours de cette manière.

La convention s'applique également aux contrats de livraison d'objets à fabriquer ou à produire, lorsque la partie qui s'oblige à livrer doit fournir les matières premières.

La convention n'a pas cru devoir définir ce qu'elle entend par une vente internationale. Aussi, dans le but d'éviter une fraude éventuelle qui consisterait à donner une apparence internationale à un contrat de vente, ceci afin d'écarter certaines dispositions gênantes de la loi nationale, la convention a jugé prudente l'insertion du dernier alinéa de l'article premier, lequel dispose que la seule déclaration des parties ne suffit pas à donner à la vente un caractère international.

Article 2. — Cet article consacre le principe de l'autonomie de la volonté. La vente est régie par la loi interne du pays désigné par les parties contractantes. Aucune limitation ne restreint cette liberté de choix : il ne s'impose même pas que la loi désignée ait un lien quelconque de fait avec les éléments du contrat; le choix de cette loi ne doit faire état d'aucune justification. Il est présumé que

ven. De in het verdrag gebruikte termen moeten in hun gewone betekenis worden verstaan; aan de nationale rechter wordt volledige bevoegdheid gelaten om te beslissen of een bepaalde overeenkomst al dan niet als een koop moet worden beschouwd.

Ook het begrip « internationale koop » werd niet omschreven en blijft ter beoordeling van de rechter bij wie de zaak aanhangig is gemaakt.

Het verdrag vindt niet alleen toepassing wanneer zich wetsconflicten voordoen, maar ook op elke overeenkomst met internationaal karakter, zelfs wanneer daaruit zodanig conflict niet ontstaat zoals, bij voorbeeld, de binnenlandse verkoop op overdracht « en filière » van ingevoerde waren.

Het verdrag vindt zowel toepassing op handelskopen als op kopen buiten de handel; op verkopen door een Staat aan een publiekrechtelijk persoon als op kopen door particulieren of private groeperingen, op maritieme kopen als op kopen te land.

Het verdrag heeft echter uitsluitend betrekking op de koop van roerende lichamelijke zaken zonder dat evenwel die termen omschreven zijn.

Aldus zijn uitgesloten : de koop van onroerende goederen, schuldvorderingen, waardepapieren, handelszaken, octrooien, fabrieksmerken, auteursrechten.

De koop van bepaalde lichamelijke roerende goederen is evenwel uitdrukkelijk uit de gelding van het verdrag gesloten : de koop van geregistreerde zeeschepen, andere schepen en luchtvaartuigen.

Deze bepaling is gerechtvaardigd omdat de Staat in de meeste landen in het statuut van de zee-, binnen- en luchtvaart tussenkomt door talrijke maatregelen van bestuur die zich moeilijk lenen tot de toepassing van de algemene regels inzake handelskoop. Wel te verstaan, zolang het schip of het vliegtuig nog niet in de vaart is gebruikt en bijgevolg nog niet is ingeschreven of geregistreerd, is het een gewone koopwaar en valt het onder de toepassing van het verdrag.

De gerechtelijke en executoriale verkopen. Door het feit alleen dat zodanige verkopen het optreden van openbare overheden onderstellen, moeten zij aan speciale regels onderworpen worden.

Daarentegen valt de koop op documenten onder meer op kennisment, onder de toepassing van het verdrag, hoewel men in sommige landen oordeelt dat het hier een koop van een onlichamelijk roerend goed betreft; de kopen van scheepsladingen vinden schier altijd op die manier plaats.

Het verdrag is eveneens toepasselijk op de overeenkomsten tot levering van te vervaardigen of voort te brengen roerende lichamelijke zaken, wanneer de partij die zich tot levering verplicht de grondstoffen moet verschaffen.

Men heeft gemeend in het verdrag niet nader te moeten omschrijven wat onder internationale koop dient te worden verstaan.

Het is dan ook met het doel gebeurlijk bedrog uit te schakelen, dat erin zou bestaan schijnbaar aan de koopovereenkomst een internationaal karakter te verlenen, zulks om sommige hinderlijke bepalingen van de nationale wet te omzeilen, dat men het voorzichtig geacht heeft in het verdrag het laatste lid van artikel één op te nemen waarin wordt bepaald dat een verklaring van de partijen niet zonder meer vermag aan een koop een internationaal karakter te verlenen.

Artikel 2. — Dit artikel huldigt het principe van de vrije wilsuiting. De koop wordt beheerst door de interne wet van het door de contracterende partijen aangewezen land. Aan deze vrije keuze wordt geen beperking gesteld : het is zelfs niet noodzakelijk dat de aangewezen wet enig feitelijk verband houdt met de bestanddelen van de overeenkomst; de keuze van die wet moet op geen enkele recht-

les parties choisiront la législation la plus favorable aux intérêts de leur commerce.

L'expression « loi interne » exclut la référence à la loi de droit international privé de tel ou tel Etat : les règles de conflit de lois en matière de vente sont en effet prévues par la convention elle-même; les parties ne peuvent leur en substituer d'autres.

Cette désignation doit être expresse bien qu'elle ne doive pas être nécessairement écrite.

Si elle n'est pas exprimée, elle doit résulter « indubitablement » des dispositions du contrat. Le juge ne doit pas scruter les termes du contrat, si ceux-ci sont ambigus; la volonté des parties doit être manifeste. A défaut de l'être, l'article 3 de la Convention déterminera la loi applicable. C'est ainsi, par exemple, que si les parties ont désigné un arbitre ressortissant d'un Etat déterminé, cette simple désignation ne vaut pas à elle seule, choix de la loi applicable.

Les questions de savoir s'il y a eu concours de volonté, si ce concours n'a pas été frappé de vice, dol, erreur, etc... doivent être résolues d'après la loi déclarée applicable.

Ce système a été jugé le plus simple : une loi unique pour résoudre toutes les difficultés.

Article 3. — Cet article détermine quelle est la loi applicable dans le silence des parties. Il se substitue au système ancien, différent dans chaque pays, de présomptions tendant à rechercher la volonté réelle des parties.

La convention choisit en principe la loi du pays où le vendeur a sa résidence habituelle au moment où il reçoit la commande. Une autre solution aurait pu tout aussi bien être adoptée. Mais l'essentiel était de déterminer clairement la loi applicable.

Si la commande a été reçue au lieu où le vendeur a un établissement de vente (succursale par exemple), c'est la loi du pays où est situé cet établissement, que l'on appliquera.

Dans certains cas, toutefois, le contrat sera régi par la loi de l'acheteur. Ce sera lorsque le vendeur est venu le solliciter chez lui. Au vendeur est assimilé son « représentant, agent ou commis-voyageur ». Ces termes englobent le cas où le vendeur est représenté par un établissement aussi bien que celui où il l'est par un individu. Ils s'appliquent quels que soient les pouvoirs de l'agent. Le seul point à examiner sera un point de fait : celui qui a reçu la commande au nom du vendeur se trouvait-il à ce moment sur le territoire où l'acheteur avait sa résidence habituelle ou son établissement.

L'alinéa 3 de l'article 3 contient une exception en ce qui concerne les contrats conclus en bourse et dans les ventes aux enchères. Dans ces cas, si les parties n'ont rien convenu, la loi applicable sera celle du pays où se trouve la bourse ou dans lequel se sont effectuées les enchères. Cette exception résulte de la nature spéciale de ces contrats; les parties s'ignorent souvent et s'attendent à subir la loi de la bourse ou celle des enchères.

Cette exception a été insérée dans l'article 3 pour bien marquer que les marchés en bourse et les ventes aux enchères sont soumis en principe à la loi dont les parties ont fait choix conformément à l'article 2 et que c'est seulement, à défaut de ce choix, que la loi applicable sera celle de la bourse ou des enchères. Bien entendu, s'il s'agit de bourses officielles ou d'enchères faites par des autorités

vaardiging steunen. Vermoed wordt dat de partijen de wet zullen kiezen die het meest strookt met de belangen van hun handel.

De uitdrukking « interne wet » sluit de verwijzing uit naar de wet van het internationaal privaatrecht van deze of gene Staat : de regels betreffende de wetsconflicten inzake koop zijn immers in de overeenkomst zelf voorgeschreven; de partijen kunnen er geen andere voor in de plaats stellen.

Die aanwijzing moet uitdrukkelijk zijn hoewel zij niet noodzakelijk schriftelijk moet geschieden.

Indien zij niet in de overeenkomst tot uiting is gebracht, moet zij toch « ontwijfelbaar » uit de bepalingen daarvan voortvloeien. De rechter moet de bewoordingen van de overeenkomst niet onderzoeken wanneer deze dubbelzinnig zijn; de wil van de partijen moet klaar blijken. Indien hij niet klaar blijkt wordt de toepasselijke wet door artikel 3 van het verdrag bepaald. Aldus, bij voorbeeld, wanneer de partijen een scheidsman hebben aangewezen die onderhorig is van een bepaalde Staat, geldt die aanwijzing alleen niet als keuze van de toepasselijke wet.

De vraag of er samenloop van wilsuitering is geweest en de vraag of die samenloop ingevolge gebrek, bedrog of dwaling, enz. nietig is, moeten worden opgelost overeenkomstig de toepasselijk verklaarde wet.

Dit stelsel werd geacht het eenvoudigste te zijn : één enkele wet om alle moeilijkheden uit de weg te ruimen.

Artikel 3. — Dit artikel bepaalt welke wet bij het stilzwijgen van de partijen van toepassing is. Het vervangt het vroegere in elk land verschillende stelsel waarbij op vermoedens wordt gesteund om de werkelijke wil van de partijen te ontdekken.

Het verdrag kiest in beginsel de wet van het land waar de verkoper zijn gewoon verblijf heeft op het ogenblik waarop hij de order ontvangt. Men had even goed een andere oplossing kunnen invoeren; hoofdzak was de toepasselijke wet duidelijk te bepalen.

Wanneer de order ontvangen is ter plaatse waar de verkoper een verkoopkantoor heeft (een filiaal bij voorbeeld), wordt de wet van het land, waar dit kantoor gevestigd is, toegepast.

In sommige gevallen evenwel zal de overeenkomst beheerst worden door de wet van de koper. Dit zal het geval zijn wanneer de verkoper in diens land de order is komen ophalen. Worden met de verkoper gelijkgesteld, zijn « vertegenwoordiger, agent of handelreiziger ». Die termen slaan zowel op het geval waarin de verkoper vertegenwoordigd is door een kantoor als op dat waarin hij vertegenwoordigd is door een persoon. Zij zijn van toepassing ongeacht de volmachten van de agent. Het enig punt dat moet worden onderzocht is van feitelijk aard : of hij die de order uit naam van de verkoper heeft ontvangen zich op dit ogenblik bevond op het grondgebied waar de koper zijn gewoon verblijf of zijn kantoor had.

Lid 3 van artikel 3 bevat een uitzondering ten aanzien van de overeenkomsten gesloten ter beurse en op een openbare veiling.

Wanneer in die gevallen de partijen niets hebben bedongen, wordt de wet toegepast van het land waar de beurs zich bevindt of waar de openbare veiling is gehouden. Deze uitzondering vloeit voort uit de bijzondere aard van die overeenkomsten; vaak kennen de partijen elkaar niet en verwachten zij er zich aan te vallen onder de wet waaraan beurs of openbare veiling zijn onderworpen.

Genoemde uitzondering is in artikel 3 opgenomen om goed te doen uitkomen dat de kopen ter beurse en op een openbare veiling in beginsel beheerst worden door de wet die de partijen overeenkomstig artikel 2 hebben gekozen, en dat, alleen wanneer die keuze niet werd gedaan, de wet wordt toegepast waaraan beurs of openbare veiling onderworpen zijn.

publiques dont les règlements exigent l'application de la loi de la bourse ou de l'officier public, la notion d'ordre public permettra d'écarter la loi désignée par les parties.

Ne sont pas compris dans cette disposition exceptionnelle les marchés conclus en foire, (dans lesquels les parties se connaissent généralement).

Article 4. — Cet article constitue la seule exception à la règle de la loi unique régissant le contrat, telle que l'établit la convention.

Cette exception détermine la loi applicable en ce qui concerne la forme et les délais dans lesquels doivent avoir lieu l'examen des objets délivrés, les notifications relatives à cet examen, les mesures à prendre en cas de refus des objets. Cette loi sera celle du pays où cet examen doit avoir lieu.

Il a été estimé que dans certains cas il eût été très difficile d'appliquer la loi du contrat à cet examen, qui exigera souvent l'intervention des autorités publiques locales.

Cet article doit être interprété restrictivement. Tout ce qui touche au fond du contrat appartient à la loi du contrat.

Il convient cependant de remarquer que les dispositions de l'article 4 ne sont pas impératives et peuvent être écartées par une clause expresse des parties.

Article 5. — Cet article apporte certaines limitations à l'application de la convention. Celles-ci intéressent d'une part la conclusion du contrat de vente, d'autre part ses effets :

1°. La convention ne s'applique pas à la capacité des parties.

En effet la capacité des parties se déterminera généralement en fonction de l'état des personnes en cause (mineurs, interdits, femmes mariées, époux entre eux).

Si la présente convention détermine quelle est la loi applicable au contrat de vente, il ne faut néanmoins pas que cette loi soit nécessairement celle qui régit les règles de la capacité des parties.

Semblable solution eût entraîné des complications, voire des incohérences en ce qui concerne les incapables. Ceux-ci pourraient avoir une capacité en matière de vente internationale qui serait différente de celle qu'ils auraient pour les autres actes juridiques.

2°. La forme du contrat a été également laissée en dehors du champ d'application de la convention.

Il n'est par conséquent porté aucune atteinte à la règle *locus regit actum*. Les questions de preuve étant liées aux questions de forme, ce même principe leur est applicable.

3°. Le transfert de propriété a été également exclu du champ de la convention pour être traité dans une convention séparée.

Il convient toutefois de souligner que les diverses obligations des parties et notamment celles qui sont relatives aux risques, sont expressément déclarées soumises à la loi applicable à la vente en vertu de la Convention, en raison notamment de leur importance pratique.

Wel te verstaan, wanneer het officiële beurzen of door openbare overheden gehouden veilingen betreft, waarvan de reglementen de toepassing vereisen van de wet waaraan beurs of openbaar ambtenaar zijn onderworpen, zal het op grond van het begrip openbare orde mogelijk zijn de door de partijen aangewezen wet te weren.

De op een jaarbeurs gesloten kopen (warbij partijen elkaar doorgaans kennen) zijn niet in die uitzonderingsbepaling begrepen.

Artikel 4. — Dit artikel vormt de enige uitzondering op de regel dat voor de overeenkomst, zoals dit in het verdrag is vastgesteld, één enkele wet geldt.

Deze uitzondering bepaalt welke wet van toepassing is ten aanzien van de wijze waarop en de termijnen binnen welke het onderzoek van de geleverde zaken, de kennisgevingen met betrekking tot dit onderzoek, de maatregelen, te nemen in geval van weigering van de goederen, moeten plaatsvinden. Dit zal de wet zijn van het land waar dit onderzoek moet plaatsvinden.

Men was van oordeel dat het in sommige gevallen zeer moeilijk zou zijn de wet van de overeenkomst toe te passen op dit onderzoek dat dikwijls het optreden van plaatselijke openbare overheden zal vergen.

Dit artikel moet beperkend worden uitgelegd.

Al wat betrekking heeft op de inhoud van de overeenkomst valt onder de wet van de overeenkomst.

Er valt op te merken dat de bepalingen van artikel 4 niet imperatief zijn onder een uitdrukkelijk beding van de partijen kunnen worden ter zijde gesteld.

Artikel 5. — Dit artikel stelt sommige beperkingen aan de toepassing van het verdrag. Zij hebben eensdeels betrekking op het sluiten van de koopovereenkomst en anderdeels op de rechtsgevolgen daarvan :

1° Het verdrag is niet van toepassing op de handelingsbekwaamheid van de partijen.

De handelingsbekwaamheid van de partijen wordt immers doorgaans bepaald in verband met de status van de betrokken personen (minderjarigen, onbekwaamverklaarden, gehuwde vrouwen, echtgenoten onder elkaar).

Ofschoon dit verdrag bepaalt welke wet van toepassing is op de koopovereenkomst, toch moet deze wet niet noodzakelijkerwijs de wet zijn die voor de handelingsbekwaamheid van de partijen geldt.

Een zodanige oplossing zou ten aanzien van de onbekwamen verwickelingen, zelfs gebrek aan samenhang hebben medegebracht.

Deze zouden inzake internationale koop een handelingsbekwaamheid kunnen bezitten die verschilt van hun handelingsbekwaamheid voor andere rechtshandelingen.

2° De vorm van de overeenkomst werd eveneens buiten de gelding van het verdrag gelaten.

Dientengevolge wordt geen inbreuk gemaakt op de regel *locus regit actum*. Daar de bewijskwestie verbonden is aan de vormkwestie, is daarop hetzelfde beginsel van toepassing.

3° De eigendomsoverdracht is eveneens van de toepassing van het verdrag uitgesloten, omdat zij in een afzonderlijk verdrag zal worden behandeld.

Er dient evenwel op gewezen dat de diverse verplichtingen van de partijen, en inzonderheid die met betrekking tot de risico's, uitdrukkelijk onderworpen worden aan de wet, die krachtens het verdrag op de koop van toepassing is, inzonderheid volgens hun praktisch belang.

4° Sont exclus également du champ de la convention les effets de la vente à l'égard des personnes autres que l'acheteur et le vendeur.

Il a été estimé que ces effets sortent du domaine de la vente proprement dite, et relèvent avant tout du domaine des rapports des créanciers avec leurs débiteurs, de l'exécution forcée et de la faillite. Ils ne peuvent donc être résolus dans une convention sur la vente dont le but essentiel est de régler les relations entre vendeurs et acheteurs. Entre ceux-ci la convention s'applique quant à tous les droits et à toutes les obligations qui en découlent tels que : livraison de la chose, paiement du prix, droit de demander la résolution du contrat, à l'exclusion bien entendu des matières soustraites du champ d'application du Traité par les 1°, 2° et 3° du présent article.

La question de qualification n'ayant pas été réglée par le traité, il appartiendra à chaque Etat de décider si tel ou tel conflit se pose en matière de vente, c'est-à-dire soulève une question de droits et d'obligations ou s'élève sur un autre terrain soustrait à la convention (question de procédure par exemple.).

Article 6. — Dans l'état actuel du droit international privé, il a été jugé nécessaire de respecter les souverainetés particulières des Etats contractants en précisant que l'application de la loi déterminée par la convention pourra être écartée pour un motif d'ordre public.

La notion d'ordre public n'a pas été précisée, elle est laissée à l'appréciation de chaque Etat.

Article 7. — Il a été décidé que les Etats contractants unifieraient leur régime de droit international privé en substituant à leur propre système de droit international, les articles 1 à 6 de la convention; par conséquent ils appliqueront toujours la convention, quels que soient les éléments qui donnent un caractère international à la vente, même si les parties en cause ne sont pas de leurs ressortissants, même si la loi choisie est la loi d'un Etat non contractant, même si le lieu d'origine et le lieu de destination des marchandises ne sont pas situés dans les Etats contractants.

Ce système a été préféré à celui généralement suivi dans les conventions de La Haye qui ne sont d'habitude applicables que dans les cas où un des ressortissants des Etats contractants est intéressé. L'on a estimé souhaitable d'éviter que les Etats contractants, en matière de vente internationale, ne soient amenés à appliquer deux régimes différents de droit international privé : celui de la convention dans certains cas, leur propre droit international privé dans d'autres cas, ce qui aurait pu présenter des inconvénients sérieux pour le commerce international.

Les articles 8 à 12 sont les dispositions d'usage généralement utilisées dans les conventions élaborées à la Haye. Il y a lieu d'attirer l'attention sur le fait qu'en vertu de l'article 11 la Convention est ouverte à tous les Etats même ceux qui n'étaient pas représentés à la 7me Session de la Conférence de La Haye.

Il n'a pas échappé au Gouvernement que les règles tracées par cette Convention s'écarterent en certains points de celles qui découlent de la loi uniforme annexée au Traité Benelux de droit international privé signé à La Haye le 11 mai 1951. (Doc. Sénat 132 — Session 1953-1954.).

Ainsi notamment en cas de contrat de vente entre personnes non présentes quand les parties n'ont pas désigné

4° Zijn eveneens van de toepassing van het verdrag uitgesloten, de rechtsgevolgen van de koop ten aanzien van andere personen dan de koper en de verkoper.

Men heeft geoordeeld dat die rechtsgevolgen het gebied van de eigenlijke koop te buiten gaan, en in de eerste plaats behoren tot het gebied van de betrekkingen der schuldeisers met hun schuldenaars, van de gedwongen tenuitvoerlegging en van het faillissement.

Zij kunnen dus niet worden opgelost in een verdrag betreffende de koop waarvan het voornaamste doel is de betrekkingen tussen verkoper en koper te regelen. Tussen hen is het verdrag van toepassing ten aanzien van alle rechten en verplichtingen die er uit voortvloeien zoals : het leveren van de zaak, het betalen van de prijs, het recht om de ontbinding van de overeenkomst te eisen, met uitzondering wel te verstaan van de stoffen die door 1°, 2° en 3° van dit artikel aan de gelding van het verdrag zijn onttrokken.

Aangezien in het verdrag de begrippen niet zijn omschreven, behoort elke Staat te beslissen of inzake koop een of ander conflict rijst, dit wil zeggen een rechtsvraag opwerpt inzake rechten en verplichtingen of rijst op een ander gebied dat aan de overeenkomst is onttrokken (procedurekwestie bijvoorbeeld).

Artikel 6. — In de huidige stand van het internationaal privaatrecht werd het nodig geoordeeld op de eigen soevereiniteit van de contracterende Staten acht te slaan door te bepalen dat de toepassing van de door dit verdrag voorgeschreven wet ter zijde kan worden gesteld op grond van de openbare orde.

Het begrip openbare orde werd niet nader bepaald; iedere Staat mag het vrij opvatten.

Artikel 7. — Er is beslist dat de contracterende Staten hun stelsel van internationaal privaatrecht zouden eenmaken en dat zij hiertoe de artikelen 1 tot 6 van het verdrag zouden in de plaats stellen van hun eigen stelsel van internationaal recht; zij zullen derhalve altijd het verdrag toepassen, ongeacht de bestanddelen die aan de koop een internationaal karakter verlenen, zelfs wanneer de betrokken partijen niet tot hun onderdanen behoren, zelfs wanneer de gekozen wet de wet is van een Staat die niet tot het verdrag is toegetreden, zelfs wanneer de plaats van herkomst en de plaats van bestemming van de goederen niet in de contracterende Staten gelegen zijn.

Dit stelsel is verkozen boven dit dat doorgaans gevolgd wordt in de Haagse verdragen die gewoonlijk alleen dan van toepassing zijn wanneer één der onderdanen van de contracterende Staten daarbij betrokken is.

Men heeft het wenselijk geacht te vermijden dat de contracterende Staten inzake internationale koop genoopt zouden zijn twee verschillende stelsels van internationaal privaatrecht toe te passen, dit van het verdrag in bepaalde gevallen, hun eigen internationaal privaatrecht in andere gevallen, wat voor de internationale handel ernstige bezwaren zou hebben opgeleverd.

De artikelen 8 tot 12 zijn de gewone bepalingen die doorgaans in de te 's Gravenhage voorbereide verdragen gebruikt worden. De aandacht moet worden gevestigd op het feit dat het verdrag krachtens artikel 11 open staat voor alle Staten, zelfs voor die welke op de 7de zitting van de Haagse Conferentie niet vertegenwoordigd waren.

Het is de Regering niet ontgaan dat de door dit verdrag gestelde regels op sommige punten afwijken van de regels die voortvloeien uit de eenvormige wet gevoegd bij het op 11 mei 1951 te 's Gravenhage ondertekend Benelux-verdrag betreffende het internationaal privaatrecht. (Doc. Senaat 132 — Zitting 1953-1954.).

Aldus zal onder meer in geval van koopovereenkomst tussen personen die niet tegenwoordig waren wanneer de

la loi applicable, celle-ci sera en règle générale, d'après l'article 3 de la Convention de La Haye, la loi du vendeur, alors que selon l'article 17 de la loi uniforme annexée au Traité Bénélux sera prise en considération la loi du pays d'où l'offre initiale est partie.

En vertu de la loi uniforme Benelux (article 17), le choix par les parties de la loi applicable peut être tacite; par contre, il doit, selon la Convention de La Haye, faire l'objet d'une clause expresse ou résulter indubitablement des dispositions du contrat (art. 2).

Les modalités d'exécution de la vente sont soumises par le projet Benelux, aux dispositions impératives de la loi du pays où l'exécution a lieu (article 19). La Convention de La Haye ne s'exprime pas explicitement à ce sujet et les modalités en question sont donc normalement réglées par la loi applicable au contrat, c'est-à-dire par la loi choisie par les parties ou à ce défaut, par la loi du vendeur.

La Commission permanente pour l'examen des questions de droit international privé qui a recommandé au Gouvernement d'approuver la Convention de La Haye, fut d'avis que les antinomies entre les projets étaient de nature à être levées par le jeu même des articles 2 et 3 du Traité Benelux.

Si la Convention de La Haye est approuvée en premier lieu, elle primera la loi uniforme Benelux; en effet, en vertu de l'article 4, § 1, du Traité du 11 mai 1951, celui-ci ne porte pas atteinte aux traités ou conventions conclus avant sa mise en vigueur et qui contiendraient des dispositions contraires à la loi uniforme.

Si, par contre, le Traité Benelux était approuvé avant la Convention de La Haye, serait applicable le § 2 de l'article 4 du Traité en vertu duquel il y aurait lieu à négociations avec les Gouvernements néerlandais et luxembourgeois afin de modifier la loi uniforme.

Cet article 4 § 2 du Traité a fait l'objet de négociations avec nos partenaires de Benelux pour en faciliter l'application et un projet de protocole a été établi, en vertu duquel notamment cet article doit être interprété en ce sens que si une des Hautes Parties Contractantes désire conclure après la date d'entrée en vigueur du Traité, des conventions contenant des dispositions dérogeant à la loi uniforme elle le pourra, sans devoir proposer une modification de la dite loi uniforme sous réserve de demander l'accord des deux autres Parties Contractantes et du droit pour ces deux dernières, en cas de refus d'accord, de dénoncer le traité de 1951.

Or, cet accord est déjà virtuellement agréé du fait que la Convention de La Haye qui nous occupe a déjà été signée par nos partenaires de Benelux.

Telles sont, Mesdames, Messieurs, dans leurs grands traits les dispositions de la Convention internationale soumise à votre approbation. Elle est de nature à apporter un sérieux progrès dans les relations internationales en établissant dans le domaine si important de la vente internationale, des règles communes qui faciliteront la tâche du juge et amèneront plus de clarté et de sécurité dans les contrats.

Le Ministre des Affaires étrangères,

Le Ministre de la Justice,

partijen de toepasselijke wet niet hebben aangewezen; deze wet in het algemeen overeenkomstig artikel 3 van het Haags Verdrag, deze van de verkoper zijn, terwijl volgens artikel 17 van de bij het Beneluxverdrag gevoegde eenvormige wet, de wet van het land van waaruit het eerst een aanbod is gedaan zal in aanmerking genomen worden.

Krachtens de eenvormige Beneluxwet (art. 17) mag de keuze van de toepasselijke wet door partijen stelswijgend worden gedaan; daarentegen moet zij volgens het Haags Verdrag geschieden bij uitdrukkelijk beding of ontwijfelbaar voortvloeien uit de bepalingen van de overeenkomst (art. 2).

De wijze van uitvoering van de koop worden door het Beneluxontwerp onderworpen aan de dwingende voorschriften van de wet van het land der uitvoering (art. 19). Het Haags Verdrag is daaromtrent niet uitdrukkelijk en bedoelde wijze van uitvoering wordt derhalve normaal geregeld door de wet die op de overeenkomst toepasselijk is, dit is de wet die door de partijen is gekozen of, wanneer dit niet is geschied, de wet van de verkoper.

De Vaste Commissie voor het onderzoek van de vraagstukken van internationaal privaatrecht die aan de Regering heeft aanbevolen het Haags Verdrag goed te keuren, was van oordeel dat de tegenstrijdigheden tussen de ontwerpen konden worden opgeheven door de werking zelf van de artikelen 2 en 3 van het Beneluxverdrag.

Indien het Haags Verdrag eerst wordt goedgekeurd, zal het voorrang hebben boven de eenvormige Beneluxwet; immers, krachtens artikel 4, par. 1, van het verdrag van 11 mei 1951 doet het geen afbreuk aan te voren gesloten verdragen of overeenkomsten, die bepalingen bevatten welke strijdig zijn met de voorschriften van de eenvormige wet.

Indien daarentegen het Beneluxverdrag vóór het Haags Verdrag wordt goedgekeurd, zou par. 2 van artikel 4 van het verdrag van toepassing zijn, op grond waarvan met de Nederlandse en de Luxemburgse Regering zou dienen te worden onderhandeld met het oog op de wijziging van de eenvormige wet.

Over dit artikel 4, par. 2, van het verdrag werd met onze Beneluxpartners onderhandeld om de toepassing daarvan te vergemakkelijken en een ontwerp van protocol werd opgemaakt, krachtens hetwelk, onder meer, dit artikel in die zin moet worden uitgelegd dat, indien een der Hoge Contracterende Partijen, na de datum van inwerkingtreding van het verdrag, verdragen wenst te sluiten waarin bepalingen voorkomen die van de eenvormige wet afwijken, zij dit kan doen zonder dat een wijziging van genoemde eenvormige wet moet worden voorgesteld, onder voorbehoud dat de instemming van de twee andere Contracterende Partijen wordt gevraagd en dat laatstgenoemden, indien zij weigeren daarmee in te stemmen, het recht hebben het verdrag van 1951 op te zeggen.

Die instemming nu is reeds virtueel verkregen aangezien het hier besproken Haags Verdrag reeds door onze Beneluxpartners ondertekend is.

Dit zijn, Mevrouwen, Mijnheren, de grote trekken van de bepalingen van het internationaal verdrag dat U ter goedkeuring wordt voorgelegd.

Met dit verdrag kunnen de internationale betrekkingen ten eerste worden bevorderd doordat op het zo belangrijk gebied van de internationale koop gemeenschappelijke regels worden gesteld die de taak van de rechter zullen vergemakkelijken en in de overeenkomsten meer klaarheid en zekerheid zullen brengen.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

P. WIGNY.

De Minister van Justitie,

A. LILAR.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre des Affaires étrangères, le 26 août 1960, d'une demande d'avis sur un projet de loi « portant approbation de la convention sur la loi applicable aux ventes à caractère international d'objets mobiliers corporels, signée à La Haye, le 15 juin 1955 », a donné le 26 septembre 1960 l'avis suivant :

La convention que le projet de loi a pour objet de soumettre à l'approbation des Chambres ne soulève pas d'autres observations que celles émises par l'exposé des motifs au sujet de la divergence existant entre la convention et la loi uniforme annexée au traité entre la Belgique, le Grand-Duché de Luxembourg et les Pays-Bas, relatif au droit international privé.

Ce traité est actuellement soumis à l'approbation des Chambres (Doc. Sénat, Session 1953-1954, n° 132).

La chambre était composée de :

Messieurs : M. Somerhausen, conseiller d'Etat, président,

L. Moureau et G. Holoye, conseillers d'Etat,

P. Ansiaux et J. Roland, assesseurs de la section de législation,

C. Rousseaux, greffier adjoint, greffier.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. M. Somerhausen.

Le rapport a été présenté par M. P. Maroy, auditeur.

Le Greffier,

Le Président,

(s.) C. ROUSSEAU.

(s.) M. SOMERHAUSEN.

Pour expédition délivrée au Ministre des Affaires étrangères.

Le 30 septembre 1960.

Le Greffier du Conseil d'Etat,

R. DECKMYN.

PROJET DE LOI

BAUDOUIN,

Roi des Belges.

A tous, présents et à venir, SALUT.

Sur la proposition de Notre Ministre des Affaires étrangères et de Notre Ministre de la Justice,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Notre Ministre des Affaires étrangères et Notre Ministre de la Justice sont chargés de présenter, en Notre nom, aux Chambres législatives le projet de loi dont la teneur suit :

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, de 26e augustus 1960 door de Minister van Buitenlandse Zaken verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van wet « houdende goedkeuring van het verdrag nopens de op de internationale koop van roerende lichamelijke zaken toepasselijke wet, ondertekend op 15 juni 1955, te 's-Gravenhage », heeft de 26^e september 1960 het volgend advies gegeven :

Het verdrag dat het ontwerp van wet aan het Parlement ter goedkeuring bedoelt voor te leggen, doet geen andere opmerkingen rijzen dan die welke in de memorie van toelichting worden gemaakt in verband met de afwijkingen tussen dit verdrag en de eenvoudige wet, gevoegd bij het tussen België, het Groot-Hertogdom Luxemburg en Nederland gesloten verdrag betreffende het internationaal privaatrecht. Laatstgenoemd verdrag is aan het Parlement ter goedkeuring voorgelegd (Gedr. St., Senaat, Zitting 1953-1954, n° 132).

De kamer was samengesteld uit :

de Heren : M. Somerhausen, raadsheer van State, voorzitter,

L. Moureau en G. Holoye, raadsheren van State,

P. Ansiaux en J. Roland, bijzitters van de afdeling wetgeving,

C. Rousseaux, adjunct-griffier, griffier.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. M. Somerhausen.

Het verslag werd uitgebracht door de H. P. Maroy, auditeur.

De Griffier,

De Voorzitter,

(get.) C. ROUSSEAU.

(get.) M. SOMERHAUSEN.

Voor uitgifte afgeleverd aan de Minister van Buitenlandse Zaken.

De 30 september 1960.

De Griffier van de Raad van State,

R. DECKMYN.

WETSONTWERP

BOUDEWIJN,

Koning der Belgen.

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, HEIL.

Op de voordracht van Onze Minister van Buitenlandse Zaken en van Onze Minister van Justitie,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Onze Minister van Buitenlandse Zaken en Onze Minister van Justitie zijn gelast, in Onze naam, bij de Wetgevende Kamers het wetsontwerp in te dienen waarvan de tekst volgt :

Article unique.

La convention sur la loi applicable aux ventes à caractère international d'objets mobiliers corporels, signée à La Haye, le 15 juin 1955, sortira son plein et entier effet.

Donné à Bruxelles, le 14 octobre 1960.

Enig artikel.

Het verdrag nopens de op de internationale koop van roerende lichamelijke zaken toepasselijke wet, ondertekend op 15 juni 1955, te 's-Gravenhage, zal volkomen uitwerking hebben.

Gegeven te Brussel, 14 oktober 1960.

BAUDOUIN.

PAR LE ROI :

Le Ministre des Affaires étrangères,

VAN KONINGSWEGE :

De Minister van Buitenlandse Zaken,

P. WIGNY.

Le Ministre de la Justice,

De Minister van Justitie,

A. LILAR.

CONVENTION

sur la loi applicable aux ventes à caractère international d'objets mobiliers corporels.

Les Etats signataires de la présente Convention;

Désirant établir des dispositions communes concernant la loi applicable aux ventes d'objets mobiliers corporels;

Ont résolu de conclure une Convention à cet effet et sont convenus des dispositions suivantes :

Article 1er.

La présente Convention est applicable aux ventes à caractère international d'objets mobiliers corporels.

Elle ne s'applique pas aux ventes de titres, aux ventes de navires et de bateaux ou d'aéronefs enregistrés, aux ventes par autorité de justice ou sur saisie. Elle s'applique aux ventes sur documents.

Pour son application sont assimilés aux ventes les contrats de livraison d'objets mobiliers corporels à fabriquer ou à produire, lorsque la partie qui s'oblige à livrer doit fournir les matières premières nécessaires à la fabrication ou à la production.

La seule déclaration des parties, relative à l'application d'une loi ou à la compétence d'un juge ou d'un arbitre, ne suffit pas à donner à la vente le caractère international au sens de l'alinéa 1er du présent article.

Article 2.

La vente est régie par la loi interne du pays désigné par les parties contractantes.

Cette désignation doit faire l'objet d'une clause expresse, ou résulter inévitablement des dispositions du contrat.

Les conditions, relatives au consentement des parties quant à la loi déclarée applicable, sont déterminées par cette loi.

Article 3.

A défaut de loi déclarée applicable par les parties, dans les conditions prévues à l'article précédent, la vente est régie par la loi interne du pays où le vendeur a sa résidence habituelle au moment où il reçoit la commande. Si la commande est reçue par un établissement du vendeur, la vente est régie par la loi interne du pays où est situé cet établissement.

Toutefois, la vente est régie par la loi interne du pays où l'acheteur a sa résidence habituelle, ou dans lequel il possède l'établissement qui a passé la commande, si c'est dans ce pays que la commande a été reçue, soit par le vendeur, soit par son représentant, agent ou commis-voyageur.

S'il s'agit d'un marché de bourse ou d'une vente aux enchères, la vente est régie par la loi interne du pays où se trouve la bourse ou dans lequel sont effectuées les enchères.

Article 4.

A moins de clause expresse contraire, la loi interne du pays où doit avoir lieu l'examen des objets mobiliers corporels délivrés en vertu de la vente est applicable, en ce qui concerne la forme et les délais dans lesquels doivent avoir lieu l'examen et les notifications relatives à l'examen, ainsi que les mesures à prendre en cas de refus des objets.

Article 5.

La présente Convention ne s'applique pas :

1° à la capacité des parties;

2° à la forme du contrat;

3° au transfert de propriété, étant entendu toutefois que les diverses obligations des parties, et notamment celles qui sont relatives aux risques, sont soumises à la loi applicable à la vente en vertu de la présente Convention;

4° aux effets de la vente à l'égard de toutes personnes autres que les parties.

Article 6.

Dans chacun des Etats contractants, l'application de la loi déterminée par la présente Convention peut être écartée pour un motif d'ordre public.

VERDRAG

nopens de op de internationale koop van roerende lichamelijke zaken toepasselijke wet.

(Vertaling.)

De Staten die dit Verdrag hebben ondertekend;

Verlangend gemeenschappelijke regelen vast te stellen nopens de op de koop van roerende lichamelijke zaken toepasselijke wet;

Hebben besloten te dien einde een Verdrag te sluiten en zijn overeengekomen als volgt :

Artikel 1.

Dit Verdrag is van toepassing op de internationale koop van roerende lichamelijke zaken.

Het is niet toepasselijk op de koop van waardepapieren, op de koop van geregistreerde zeeschepen, andere schepen en luchtvaartuigen, noch op de gerechtelijke en de executoriale verkoop. Het is van toepassing op de koop op documenten.

Voor de toepassing van dit Verdrag worden met koopovereenkomsten gelijkgesteld de overeenkomsten tot levering van te vervaardigen of voort te brengen roerende lichamelijke zaken, wanneer de partij die zich tot levering verplicht de grondstoffen moet verschaffen, die noodzakelijk zijn voor de vervaardiging of de voortbrenging.

Een verklaring van partijen nopens de toepasselijkheid van een wet of de bevoegdheid van een rechter of een scheidsman, vermag zonder meer aan een koop niet het internationale karakter in de zin van het eerste lid van dit artikel te verlenen.

Artikel 2.

De koop wordt beheerst door de interne wet van het door de contracterende partijen van aangewezen land.

Deze aanwijzing moet geschieden bij uitdrukkelijk beding of ontwijfelbaar voortvloeien uit de bepalingen van de overeenkomst.

De vereisten voor de geldigheid van de toestemming van partijen ten aanzien van het toepasselijk verklaren van een wet worden door die wet bepaald.

Artikel 3.

Bij gebreke van een door partijen, met inachtneming met de bepalingen van het vorig artikel, toepasselijk verklaarde wet, wordt de koop beheerst door de interne wet van het land, waar de verkoper zijn gewoon verblijf heeft op het ogenblik waarop hij de order ontvangt. Indien de order wordt ontvangen door een kantoor van de verkoper, wordt de koop beheerst door de interne wet van het land waar dit kantoor is gelegen.

Nochtans wordt de koop beheerst door de interne wet van het land, waar de koper zijn gewoon verblijf heeft of waar hij het kantoor heeft, dat de order heeft geplaatst, indien de order in dat land is ontvangen, hetzij door de verkoper, hetzij door diens vertegenwoordiger, agent of handelsreiziger.

Bij een koop ter beurze of op een openbare veiling wordt de koop beheerst door de interne wet van het land, waar de beurs zich bevindt of waar de openbare veiling is gehouden.

Artikel 4.

Behoudens uitdrukkelijk beding van het tegendeel is de interne wet van het land waar het onderzoek van de krachtens de koopovereenkomst geleverde roerende lichamelijke zaken moet plaats vinden, van toepassing ten aanzien van de wijze waarop en de termijnen binnen welke het onderzoek en de kennisgevingen met betrekking tot het onderzoek moeten plaats vinden, alsmede ten aanzien van de maatregelen te nemen in geval van weigering van de goederen.

Artikel 5.

Dit Verdrag is niet van toepassing :

1° op de rechtsbevoegdheid en handelingsbekwaamheid van partijen;

2° op de vorm van de overeenkomst;

3° op de eigendomsoverdracht, met dien verstande echter, dat de onderscheidene verplichtingen van de partijen, en inzonderheid die met betrekking tot het risico, beheerst worden door de wet, die krachtens dit Verdrag op de koop van toepassing is;

4° op de rechtsgevolgen van de koop ten aanzien van alle andere personen dan de partijen.

Artikel 6.

In ieder van de verdragsluitende Staten kan de toepassing van de door dit Verdrag bepaalde wet ter zijde worden gesteld op grond van de openbare orde.

Article 7.

Les Etats contractants sont convenus d'introduire les dispositions des articles 1-6 de la présente Convention dans le droit national de leurs pays respectifs.

Article 8.

La présente Convention est ouverte à la signature des Etats représentés à la Septième Session de la Conférence de La Haye de Droit International Privé.

Elle sera ratifiée et les instruments de ratification seront déposés auprès du Ministère des Affaires Etrangères des Pays-Bas.

Il sera dressé de tout dépôt d'instruments de ratification un procès-verbal, dont une copie, certifiée conforme, sera remise, par la voie diplomatique, à chacun des Etats signataires.

Article 9.

La présente Convention entrera en vigueur le soixantième jour à partir du dépôt du cinquième instrument de ratification prévu par l'article 8, alinéa 2.

Pour chaque Etat signataire, ratifiant postérieurement la Convention, celle-ci entrera en vigueur le soixantième jour à partir de la date du dépôt de son instrument de ratification.

Article 10.

La présente Convention s'applique de plein droit aux territoires métropolitains des Etats contractants.

Si un Etat contractant en désire la mise en vigueur dans tous les autres territoires, ou dans tels des autres territoires dont les relations internationales sont assurées par lui, il notifiera son intention à cet effet par un acte qui sera déposé auprès du Ministère des Affaires Etrangères des Pays-Bas. Celui-ci en enverra, par la voie diplomatique, une copie, certifiée conforme, à chacun des Etats contractants. La présente Convention entrera en vigueur pour ces territoires le soixantième jour après la date du dépôt de l'acte de notification mentionné ci-dessus.

Il est entendu que la notification, prévue par l'alinéa 2 du présent article, ne pourra avoir effet qu'après l'entrée en vigueur de la présente Convention en vertu de son article 9, alinéa 1er.

Article 11.

Tout Etat, non représenté à la Septième Session de la Conférence de La Haye de Droit International Privé, pourra adhérer à la présente Convention. L'Etat désirant adhérer notifiera son intention par un acte qui sera déposé auprès du Ministère des Affaires Etrangères des Pays-Bas. Celui-ci en enverra, par la voie diplomatique, une copie certifiée conforme, à chacun des Etats contractants. La Convention entrera en vigueur, pour l'Etat adhérent, le soixantième jour après la date du dépôt de l'acte d'adhésion.

Il est entendu que le dépôt de l'acte d'adhésion ne pourra avoir lieu qu'après l'entrée en vigueur de la présente Convention en vertu de l'article 9, alinéa 1er.

Article 12.

La présente Convention aura une durée de cinq ans à partir de la date indiquée dans l'article 9, alinéa 1er, de la présente Convention. Ce terme commencera à courir dès cette date, même pour les Etats qui l'auront ratifiée ou y auront adhéré postérieurement.

La Convention sera renouvelée tacitement de cinq en cinq ans, sauf dénonciation.

La dénonciation devra, au moins six mois avant l'expiration du terme, être notifiée au Ministère des Affaires Etrangères des Pays-Bas, qui en donnera connaissance à tous les autres Etats contractants.

La dénonciation peut se limiter aux territoires ou à certains des territoires indiqués dans une notification faite en vertu de l'article 10, alinéa 2.

La dénonciation ne produira son effet qu'à l'égard de l'Etat qui l'aura notifiée. La Convention restera en vigueur pour les autres Etats contractants.

En foi de quoi, les soussignés, dûment autorisés par leurs Gouvernements respectifs, ont signé la présente Convention.

Fait à La Haye, le 15 juin 1955, en un seul exemplaire, qui sera déposé dans les archives du Gouvernement des Pays-Bas et dont une copie, certifiée conforme, sera remise, par la voie diplomatique, à chacun des Etats représentés à la Septième Session de la Conférence de La Haye de Droit International Privé.

Cette Convention a été signée par les plénipotentiaires de la Belgique, du Danemark, de l'Espagne, de la Finlande, de la France, de l'Italie, du Luxembourg, de la Norvège, des Pays-Bas et de la Suède.

Artikel 7.

De verdragsluitende Staten komen overeen de bepalingen van de artikelen 1 tot en met 6 van dit Verdrag in te voeren in de nationale wet van hun land.

Artikel 8.

Dit Verdrag staat ter ondertekening open voor de Staten, vertegenwoordigd op de Zevende Zitting van de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht.

Het zal worden bekrachtigd en de akten van bekrachtiging zullen worden nedergelegd bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken van Nederland.

Van iedere nederlegging van akten van bekrachtiging zal een proces-verbaal worden opgemaakt, waarvan een gewaarmerkt afschrift, langs diplomatieke weg, aan ieder der ondertekende Staten zal worden toegezonden.

Artikel 9.

Dit Verdrag treedt in werking op de zestigste dag te rekenen van de nederlegging van de vijfde akte van bekrachtiging, bedoeld in artikel 8, lid 2.

Voor iedere ondertekenende Staat, die het Verdrag later bekrachtigt, treedt het in werking op de zestigste dag te rekenen van de datum van nederlegging van zijn akte van bekrachtiging.

Artikel 10.

Dit Verdrag is van rechtswege van toepassing in het moederland van de verdragsluitende Staten.

Indien een verdragsluitende Staat de inwerkingtreding ervan wenst in alle of enige van de andere grondgebieden, voor welke internationale betrekkingen hij verantwoordelijk is, geeft hij te dien einde van zijn vooraan kennis door een akte, die wordt nedergelegd bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken van Nederland. Dit doet, langs diplomatieke weg, een gewaarmerkt afschrift van die akte aan ieder der verdragsluitende Staten toekomen. Het Verdrag treedt voor die grondgebieden in werking op de zestigste dag, te rekenen van de datum van nederlegging van de hierboven vermelde akte van kennisgeving.

Het is welverstaan, dat de kennisgeving, bedoeld in het tweede lid van dit artikel, eerst gevolg kan hebben na de inwerkingtreding van dit Verdrag krachtens artikel 9, lid 1.

Artikel 11.

Iedere Staat, die niet vertegenwoordigd is geweest op de Zevende Zitting van de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht, kan tot dit Verdrag toetreden. De Staat, die wenst toe te treden, geeft van zijn voornemen kennis door een akte, die wordt nedergelegd bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken van Nederland. Dit doet langs diplomatieke weg een gewaarmerkt afschrift van die akte aan ieder der verdragsluitende Staten toekomen. Het Verdrag treedt voor de toetredende Staat in werking op de zestigste dag, te rekenen van de datum van nederlegging van de akte van toetreding.

Het is welverstaan, dat de nederlegging van de akte van toetreding eerst kan plaats vinden na de inwerkingtreding van dit Verdrag krachtens artikel 9, lid 1.

Artikel 12.

Dit Verdrag blijft gedurende vijf jaren van kracht, te rekenen van de dagtekening aangegeven in artikel 9, lid 1, van dit Verdrag. Deze termijn begint van die dag af te lopen, zelfs voor de Staten, die later hebben bekrachtigd of zijn toetreden.

Het Verdrag wordt, behoudens opzegging, stilzwijgend telkens voor vijf jaren verlengd.

De opzegging moet ten minste zes maanden voor het einde van de termijn ter kennis worden gebracht van het Ministerie van Buitenlandse Zaken van Nederland, dat daarvan aan alle andere verdragsluitende Staten mededeling zal doen.

De opzegging kan zich beperken tot de grondgebieden of tot bepaalde grondgebieden, aangegeven in een kennisgeving, gedaan krachtens artikel 10, lid 2.

De opzegging heeft slechts gevolg ten opzichte van de Staat, die haar heeft gedaan. Het Verdrag blijft van kracht voor de andere verdragsluitende Staten.

Ten blijke waarvan de ondergetekenden, dartoehoorlijk gevolmachtigd door hun onderscheidene Regeringen, dit Verdrag hebben ondertekend.

Gedaan te 's-Gravenhage, de 15de juni 1955, in een enkel exemplaar, dat zal worden nedergelegd in de archieven der Nederlandse Regering, en waarvan een gewaarmerkt afschrift, langs diplomatieke weg, zal worden toegezonden aan elk der Staten, die vertegenwoordigd zijn geweest op de Zevende Zitting van de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht.

Dit Verdrag werd ondertekend door de gevolmachtigden van België, van Denemarken, van Spanje, van Finland, van Frankrijk, van Italië, van Luxemburg, van Noorwegen, van Nederland en van Zweden.